

Kulturutskottets yttrande

1989/90:KrU7y

Regionalpolitik för 90-talet

.1989/90
KrU7y

Till arbetsmarknadsutskottet

Arbetsmarknadsutskottet har den 3 april 1990 beslutat bereda kulturutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 1989/90:76 om regionalpolitik för 90-talet jämte motioner som har samband med kulturutskottets beredningsområde.

Utskottet

Kultur

I propositionen preciseras och utvecklas målen och riktlinjerna för regionalpolitiken. Utskottet konstaterar med tillfredsställelse att — i avsnittet om samhälls- och politikområden av särskild betydelse för den regionala utvecklingen — kulturpolitiken ägnas stor uppmärksamhet och, framför allt, att kulturinsatser tillmäts stor betydelse i ett regionalt perspektiv (se prop. bl.a. s. 108 och 144—148). Det framhålls att tillgången till ett aktivt kulturutbud i form av t.ex. teater, dans och musik är viktigt för hur den egna orten och regionen uppfattas. Möjligheterna att själva delta i kulturverksamheter eller ett föreningsliv med kulturinriktning är av stor betydelse för många människor. Den yttre miljöns kulturkvaliteter är viktiga för hur en stad eller ett landskap upplevs. Vidare framhålls att kulturfrågorna hör till den infrastruktur, i vid mening, som avgör frågor om utveckling och dynamik i en region, som påverkar människors val av bostadsort och som bidrar till att skapa ett samhällsklimat som kan häva stagnation och tillbakagång.

På ett annat plan, framhålls det också i propositionen, kan kulturfrågorna vara viktiga även utifrån en näringspolitisk synvinkel. Det kan gälla när t.ex. kulturutbudet och kulturmiljövärderna vägs in vid valen av lokalisering av företag eller vid rekrytering av personal. Det gäller också när kulturen fungerar som ekonomisk bas för t.ex. turismen eller för företag som arbetar inom kultursektorn.

Utskottet vill ställa sig bakom de redovisade synpunkterna. Dessa står i god överensstämmelse med den syn på kulturens betydelse för människorna som utskottet gett uttryck åt i olika sammanhang.

Enligt propositionen bör regionalpolitiken alltmer inriktas på att se till de samlade förutsättningarna för regional utveckling. Därför har det, anförts det också i propositionen, varit naturligt att vidga möjligheten att påverka den utvecklingen genom kulturpolitiska insatser.

Utskottet har tidigare i yttranden till utbildningsutskottet (yttr. KrU 1987/88:3y) och arbetsmarknadsutskottet (yttr. KrU 1987/88:9y) ställt sig positiv till försöksverksamheter inom kulturområdet i enlighet med regeringens förslag i propositionerna om särskilda regionalpolitiska insatser åren 1987 och 1988 för delar av Bergslagen och norra Sveriges inland resp. Norrbottens län (prop. 1987/88:64 s. 35, bet. UbU 9, rskr. 211, resp. prop. 1987/88:86 s. 31, bet. AU 19, rskr. 347).

Så långt insatserna nu kunnat utvärderas, anförts det i propositionen, de fallit väl ut när det gäller att med relativt begränsade medel skapa ett ökat utbud av kulturverksamheter och kulturaktiviteter i de aktuella regionerna.

I motioner från de flesta riksdagspartierna har gjorts allmänna uttalanden om vikten av att kultursatsningar görs som ett led i det regionalpolitiska arbetet.

Även utskottet anser det angeläget att satsningarna inom kulturområdet för att stärka regional utveckling och regional identitet förstärks. Utskottet delar också den uppfattning som kommer till uttryck i propositionen om att en medveten satsning på kulturområdet kan ha särskild betydelse för kvinnorna som i hög grad engagerar sig i kulturlivet.

Såväl i årets budgetproposition (bil. 10 s. 58) som i den här behandlade regionalpolitiska propositionen (s. 145—147) anförts synpunkter av innehåll att formerna för det statliga regionala kulturstödet ger goda förutsättningar för landsting och kommuner, som av bl.a. regionalpolitiska skäl ser motiv för att stärka kulturens ställning i den egna landsdelen, att påverka den regionala fördelningen av de statliga kulturpolitiska reforminsatserna. I detta sammanhang vill utskottet hänvisa till att utskottet nyligen avslutat beredningen av de förslag som innehåller regionala kultursatsningar och därvid funnit skäl att i vissa avseenden föreslå ett förstärkt stöd utöver det av regeringen föreslagna. Detta gäller såväl teater-, dans- och musikområdet som museiområdet (se bet. 1989/90:KrU17, 19 och 21).

I propositionen (s. 147) utvecklas närmare uppfattningen att möjligheterna att förverkliga vissa projekt på kulturområdet som förts fram av bl.a. regionalpolitiska kommittén bör prövas inom ramen för en samverkan mellan de kulturpolitiska reformerbjudandena och ambitionerna på regional nivå. I en sådan samverkan, framhålls det, är det emellertid viktigt att goda förutsättningar skapas för att de regionalpolitiska behoven skall kunna vägas in. Att så sker garanteras enligt propositionen bäst genom att de statliga regionalpolitiskt motiverade resurserna också kan utnyttjas tillsammans med de kulturpolitiska resurserna.

Regionalpolitiska kommittén har föreslagit att medlen för regionala utvecklingsinsatser skall få utnyttjas också för projektstöd inom kulturområdet. Det förslaget ligger, framhålls det i propositionen, väl i linje med propositionens syn på hur den regionalpolitiska och kulturpolitiska samverkan bäst skall kunna utvecklas.

Enligt propositionen bör detta gälla generellt för dessa medel i samtliga län men för de tre nordligaste länen tillkommer också ett förslag om gemensamt anslag för särskilda infrastrukturåtgärder. Medel ur detta anslag bör, om berörda länsstyrelser finner det angeläget, kunna utnyttjas för insatser inom kulturområdet.

Att länsanslagen i fortsättningen skall kunna användas för projektstöd inom kulturområdet tillstyrks direkt eller indirekt i motionerna A53 (c), A83 (m), A92 (fp), A97 (fp), A110 (vpk), A112 (c) och A118 (c). I motion A53 anges dock att tillstyrkandet sker endast under den förutsättningen att länsanslagen får kraftig uppräknings (yrkande 10 delvis). Inställningen i motionerna A112 (yrkande 6 delvis) och A118 (yrkande 30 f delvis) är likartad. I dessa motioner är dock yrkandena så utformade att de kan sägas ge uttryck åt uppfattningen att det inte kommer att finnas utrymme för kultursatsningar genom länsanslagen om dessa inte kraftigt räknas upp.

I enlighet med det synsätt på kulturen som en betydelsefull faktor för den regionala utvecklingen som utskottet tidigare gett uttryck åt tillstyrker utskottet att länsanslagen skall få användas också för projektstöd inom kulturområdet liksom att de särskilda resurserna för infrastrukturåtgärder skall kunna utnyttjas för insatser inom kulturområdet.

Utskottet vill ta avstånd från det synsätt som kommer till uttryck i motionerna A53, A112 och A118 i här aktuellt avseende. Oavsett om länsanslagen kommer att höjas i förhållande till regeringens förslag måste nämligen enligt utskottets mening insatser för kulturen tillmätas samma vikt som insatser inom andra sektorer. Det är angeläget att arbetsmarknadsutskottet slår fast denna princip då förslag om länsanslagen avges till riksdagen. Om så inte sker, finns en betydande risk för att insatser på kulturområdet får stå tillbaka i en prioriteringssituation gentemot projekt inom andra sektorer utan att en real jämförelse mellan de olika projektens betydelse ur regionalpolitisk synpunkt görs. Utskottet anser nämligen att kulturen har en sådan betydelse för en ort och en bygd att det inte finns anledning att utgå från att satsningar på kulturområdet är mindre viktiga än insatser på andra områden.

I de tre motionerna av företrädare för centerpartiet — A53, A112 och A118 — understryks vikten av att kommuner och landsting ges tillfälle att påverka användningen av länsanslagen för kulturprojekt.

Utskottet vill med anledning av motionsförslagen i denna del återge vad som anförs i propositionen om den nya uppgift som läggs på länsstyrelserna vid ett genomförande av regeringsförslagen (prop. s. 147).

För länsstyrelserna innebär förslaget att de tilldelas en delvis ny uppgift som syftar till att integrera insatser inom kulturområdet i den samlade regionalpolitiska planerings- och programverksamheten. För-

utsättningarna för detta är goda genom den sakkunskap länsstyrelserna förfogar över inom kulturmiljövården och genom möjligheterna att repliera på de kulturinstitutioner som har ett regionalt ansvar i länet. En nära samverkan med kulturområdets institutioner i länet bör sålunda garantera att medel ur länsanslaget används för insatser som vad gäller kvalitet och utformning överensstämmer med kulturpolitiska prioriteringar i övrigt.

Utskottet vill tillägga att eftersom kommuner och landsting ofta är huvudmän för de regionala kulturinstitutionerna måste kommuner och landsting självfallet få medverka i beredningsarbetet då det gäller kulturprojekt. Utskottet underströk detta redan i sitt yttrande KrU 1987/88:3y i vad avser insatser i Jämtlands län för att stimulera lokal och regional kulturverksamhet. Utskottet anser att motionsyrkandena i här aktuell del inte påkallar någon riksdagens åtgärd (A53 yrkande 10 delvis, A112 yrkande 6 delvis och A118 yrkande 30 f delvis).

Utskottet tar här efter i korthet upp vissa särskilda frågor som behandlas i motioner.

Med hänsyn till vad som anförs i motion A83 om de centrala kulturinstitutionernas regionala ansvar och om utgångspunkterna för statens stöd till den regionala och kommunala nivån hänvisar utskottet till sitt nyligen avgivna betänkande KrU17 (främst s. 15 och 17, se även reservationerna 9 och 12).

I motion A111 (c) tas upp frågan om en decentralisering av centrumbildningarna på kulturområdet (yrkande 14).

Med hänsyn till att det pågår en översyn hos statens kulturråd av bidragsgivningen till centrumbildningarna — i samråd med arbetsmarknadsstyrelsen — och till att centrumbildningarna inte är statliga organ — avstyrks yrkandet. I den mån yrkandet syftar på de s.k. tre R:en — Riksteatern, Svenska Rikskonserter och Riksutställningar — vill utskottet erinra om att en omorganisation skett av Rikskonserter, som fått namnet Svenska Rikskonserter, och länsmusiken. Det är också naturligt att utvecklingen av de regionala institutionerna medför förändrade villkor för R:ens verksamhet (se prop. 1989/90:100 bil. 10 s. 64 i vad avser Riksteatern). Det får ankomma på regeringen att i sina budgetdirektiv avgöra vilken analys av R:ens verksamhet som kan vara påkallad.

Även yrkande 15 i motion A111 avstyrks. Motionen tar upp frågan om regionalpolitiskt stöd till etablering av bokhandlar och till kulturarbetare.

Utskottet anser att frågan om stöd till bokhandlar och till kulturarbetare som näringsidkare i första hand får prövas enligt de allmänna regler som kommer att gälla för stöd till näringsidkare. Då det gäller bokhandel i glesbygd hänvisar utskottet till vad som anförs i propositionen (s. 176). Det framhålls där att bokhandeln fyller en viktig kulturpolitisk funktion och utgör en betydelsefull del av den kommersiella servicen. I fråga om möjligheterna att lämna stöd erinras om att

det inom ramen för glesbygdssstödet redan nu finns möjlighet att lämna stöd till fackhandelsservice — till vilken bokhandeln räknas — om det är av särskild betydelse för konsumenterna i ett glesbygdsområde.

Motion A96 (fp) har till syfte att länsstyrelserna i de fyra nordligaste länen skall få särskilda resurser för aktiva insatser för att stärka arbetsmarknaden och fritids- och kulturmiljön för kvinnor i norra Norrlands inland.

Det ankommer på arbetsmarknadsutskottet att pröva resursfrågan. Kulturutskottet vill för sin del med anledning av motionen — yrkande 1 — understryka vad som ovan sagts om att en medveten satsning på kulturområdet kan ha särskild betydelse för kvinnorna som i hög grad engagerar sig i kulturlivet. Utskottet vill också hänvisa till och ställa sig bakom vad som anförs i propositionen (s. 184) om kultur i huvudavsnittet och om Utvecklingsinsatser i glesbygd och landsbygd. Det anförs bl.a. att det är viktigt med kultursatningar som skapar en attraktiv miljö för kvinnorna och ger dem möjlighet till meningsfulla fritidsaktiviteter.

Turism och rekreation

Även turism och rekreation tillhör de samhälls- och politikområden som särskilt uppmärksammas i propositionen (s. 112, se även s. 181). Som framhålls i propositionen har det regionalpolitiska stödet varit av väsentlig betydelse för bl.a. utbyggnaden av turistanläggningar. Dessa anläggningar representerar ett stort kapital och bidrar ofta till att åstadkomma sysselsättning och utveckla ekonomin på åtskilliga regionalpolitiskt utsatta orter. Genom ökad beläggning och förlängd säsong kan lönsamheten för befintliga anläggningar ökas avsevärt. Utskottet vill också — i likhet med vad som uttalas i propositionen — framhålla att turismen fått en allt större betydelse för sysselsättningen. Genom näringens expansion har exempelvis arbetstillfällena skapats på orter, ofta i glesbygd, där de utgör en förutsättning för bevarande och utveckling av samhällets infrastruktur.

Sysselsättningsaspekterna är i många fall en drivkraft för företag, kommuner och landsting att göra ekonomiska satsningar för att få igång verksamhet med inriktning mot turism. I likhet med vad som uttalas i propositionen är det dock angeläget att påpeka vikten av att satsningar inom turismen grundas på marknadsmässiga bedömningar av behov och lönsamhetsförutsättningar. Utskottet ansluter sig också till uppfattningen att turismen således inte bör användas som ett regionalpolitiskt medel om det inte finns realistiska förutsättningar för turism inom områdena i fråga.

Beträffande nuvarande bestämmelser om regionalpolitiskt företagsstöd till turism hänvisar utskottet till propositionen (s. 113). Som framhålls i propositionen torde behovet att bevara och utveckla turistanläggningar bli stort. Regeringens förslag innebär att det i framtiden skall för turistnäringen gälla samma regler som för det regionalpolitiska företagsstödet i övrigt (se prop. avsnitt 7.2). Stöd skall kunna lämnas i form av lokaliserings- och utvecklingsbidrag samt sysselsätt-

ningsbidrag. Regionalpolitiskt företagsstöd skall kunna lämnas i de två stödområdena, stödområde 1 och 2. De motsvarar i huvudsak nuvarande stödområden A och B samt delar av stödområde C (se prop. s. 26—35).

I tre motioner — A53 (c) yrkande 9, A78 (c) yrkande 5 och A112 (c) yrkande 5 — tas upp frågor om villkoren för sysselsättningsbidrag inom turistnäringen. Motionärerna vill att sådant bidrag skall kunna lämnas även till område som ingår i hela nuvarande stödområde C. I två av yrkandena, nämligen yrkandena i motionerna A53 och A112, föreslås också att — i motsats till vad som föreslås i propositionen — sysselsättningsbidrag skall kunna utgå för ny arbetskraft även om denna inte är helårsanställd.

Då arbetsmarknadsutskottet tar ställning till frågan om omfattningen av de nya stödområdena får utskottet också pröva om det är motiverat att exempelvis för turismen göra undantag från den indelning i stödområden som eljest skall gälla. Då det gäller den andra frågan — frågan om kravet på helårsanställning — vill kulturutskottet anföra den synpunkten att ett av problemen för turistnäringen är att turist säsongen i många fall är mycket kort och att näringen måste göra ansträngningar i syfte att förlänga den. Det ligger också i sakens natur att om man skulle ge avkall på kravet på helårsanställning måste reglerna för sysselsättningsstödet bli komplicerade.

Då det gäller andra stödformer än företagsstöd framhålls i propositionen att ett stort antal projekt med inriktning mot turism fått stöd från länsanslagen och att även med hjälp av glesbygdssöd många åtgärder sker som förbättrar turistnäringen. Utskottet ställer sig positivt till att det inom den ram som kommer att avsättas för infrastrukturåtgärder vidtas åtgärder som får en positiv verkan på turistnäringen i de prioriterade regionerna (se prop. s. 113 och 168). I propositionen nämns bl.a. möjligheterna att ge stöd åt vandringsleder, miljöinsatser av turistisk betydelse och kultursatsningar.

Med anledning av motion A58 (c) om regionalpolitiskt stöd till Gotland — som enligt propositionen inte skall ingå i stödområde — vill utskottet erinra om de kulturturismsatsningar som gjorts på Gotland och att det, som framhålls i motionen, finns behov av följdinvesteringar av betydelse för turismens fortsatta utveckling.

Särskilda regionalpolitiska insatser i Jämtlands län

I propositionen föreslås att särskilda insatser för 46 milj.kr. skall göras för att stärka utvecklingen i Jämtlands län. Insatserna skall inriktas på bl.a. turism och annan näringslivsutveckling samt kultursatsningar. Som tidigare delvis redovisats i detta yttrande har länsstyrelsen erhållit 3 milj.kr. för försöksverksamhet med syfte att stimulera länets kulturverksamhet (prop. 1987/88:64, bet. UbU9, rskr. 211). Erfarenheterna av verksamheten har varit goda och det nu aktuella förslaget har till syfte att försöksverksamheten skall kunna fortsätta. De tidigare använda medlen har använts bl.a. för stöd till lokala kulturprojekt som

annars inte hade kunnat få stöd (prop. s. 203). För regionala kultur- satsningar beräknas 4 milj.kr. i den regionalpolitiska propositionen (s. 204).

I propositionen anför föredragande statsrådet följande om turismen (s. 198).

Turismen är en viktig näring för Jämtlands län. Länet är i dag Sveriges främsta turistlän, räknat i antalet gästnätter per invånare. Säsongs- mäsigt är turismen koncentrerad till vintern. Näringen har en växande internationell, främst nordisk, marknad. Länet är i dag en viktig exportör av turismtjänster. Sveriges turistråd bedömer att Jämtlands län har goda förutsättningar att under 1990-talet vidga denna marknad. Mot denna bakgrund anser jag att det är viktigt att ytterligare insatser görs för att förbättra förutsättningarna för en utveckling av markna- den. Som ett led i detta arbete är det motiverat att på försök pröva idén med Visitors Center i Jämtlands län.

Ett Visitors Center kan beskrivas som en mötesplats där bl.a. informa- tion om regionens natur- och kultursevärdheter av turistisk betydelse presenteras.

Förslaget har lagts fram av länsstyrelsen och vunnit stöd av bl.a. Sveriges turistråd. Kostnaderna för Visitors Centers preciseras inte men för näringslivsutvecklande åtgärder beräknas tillhoppa 10 milj.kr. (prop. s. 204).

Enligt motion A83 (m) bör förslaget om medelsanvisning till särskil- da regionalpolitiska insatser avslås. Motionärerna anser att stödbehovet bör tillgodoses inom ramen för länsanslaget.

Såvitt avser kulturutskottets beredningsområde tillstyrker utskottet regeringens förslag. Det är av värde med en fortsatt satsning på försöksverksamhet för att stimulera kulturverksamhet i länet och det kan vara av intresse att Visitors Center-idén, av vilken erfarenheterna utomlands har varit goda, prövas även i Sverige.

Stockholm den 19 april 1990

På kulturutskottets vägnar

Ingrid Sundberg

Närvarande: Ingrid Sundberg (m), Åke Gustavsson (s), Berit Oscarsson (s), Jan-Erik Wikström (fp), Jan Hyttring (c), Anders Nilsson (s), Lars Ahlmark (m), Sylvia Pettersson (s), Erkki Tammenoksa (s), Leo Pers- son (s), Lars Ahlström (m), Margareta Fogelberg (fp), Stina Gustavsson (c), Alexander Chrisopoulos (vpk), Kaj Nilsson (mp), Ingegerd Sahl- ström (s) och Ulla Berg (s).

Avvikande meningar

1. Användningen av länsanslagen till kulturprojekt. Syssestänntningsbidrag till turistnäringen. Regionalpolitiskt stöd till Gotland.

Jan Hyttring och Stina Gustavsson (båda c) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 3 börjar med "Utskottet vill" och slutar med "andra områden" bort ha följande lydelse:

Utskottet delar den uppfattning som kommer till uttryck i motionerna A53, A112 och A118 i här aktuella delar. Utskottets inställning i det föregående bygger på förutsättningen att det sker en kraftig uppräkninng av länsanslagen — i vissa län är de nu obetydliga — eftersom det annars inte är meningsfullt att fatta beslut om att kulturinsatser skall kunna ges projektstöd. Man skapar den felaktiga uppfattningen inom kultursektorn att stöd av någon betydenhet kommer att kunna utgå från länsanslagen, trots att i själva verket utsikterna till stöd är obetydliga eller obefintliga. Det är uppenbart att, med den storlek på länsanslagen som regeringen föreslagit, projekt på kulturområdet inte kommer att kunna hävda sig i en konkurrenssituation gentemot andra angelägna projekt, bl.a. som en följd av att det är svårt att på kort sikt påvisa vilka konkreta effekter kultursatsningar får för en bygd. I centerns partimotion A118 föreslås en betydande ökning av länsanslagen och utskottet anser att det vid ett bifall till detta förslag bör finnas goda möjligheter att ge kulturen projektstöd från länsanslagen. De här aktuella motionsyrkandena bör vara ägnade att understryka vikten av att länsanslagen höjs.

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 4 börjar med "Utskottet vill" och slutar med "30 f delvis)" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser i enlighet med vad som förordas i motionerna att det är ytterst angeläget att kommuner och landsting ges tillfälle att påverka användningen av länsanslagen för kulturprojekt. Kommuner och landsting har stor kompetens på området och det är viktigt att kompetensen tas till vara. Det är också orationellt och oekonomiskt att hos länsstyrelserna bygga upp en kompetens på kulturområdet i den mån kompetensen redan finns hos offentliga organ i länet. Utskottet tillstyrker således motion A53 yrkande 10, motion A112 yrkande 6 och motion A118 yrkande 30 f, samtliga motioner i här aktuella delar.

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Då arbetsmarknadsutskottet" och slutar med "bli komplicerade" bort ha följande lydelse:

Förslaget i centerpartiets partimotion A118 innebär bl.a. att begreppet resursområde skall ersätta begreppet stödområde och att rent geografiskt i allt väsentligt samma område som nu ingår i stödområdena A, B och C skall ingå i resursområde. Utskottet, som biträder dessa förslag, ställer sig också positivt till att syssestänntningsstöd utgår till bl.a. turistnäringen inom bl.a. vad som nu betecknas som område C.

Utskottet anser också — som föreslås i två av de här aktuella motionerna — att sysselsättningsbidrag skall kunna utgå till företag inom turistnäringen även om heltidsanställning inte kan erbjudas. Det är, som också framhålls i motionerna, mycket vanligt att arbete inom turistnäringen kombineras med annat säsongarbete och i många fall kan därför helårsanställning åstadkommas under förutsättning att bidrag utgår. Det bör inte bereda någon svårighet att konstruera bidraget på ett sådant sätt att motionens syfte kan tillgodoses i här aktuella delar.

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 6 börjar med "Med anledning" och slutar med "fortsatta utveckling" bort ha följande lydelse:

För närvarande ingår Gotland i stödområde C. Bl.a. i motion A58 (c) yrkas att Gotland även i fortsättningen skall tillhöra stödområde (resursområde). Utskottet delar denna uppfattning. Som anges i motionen har de kanske hitintills mest konsekvent genomförda natur- och kulturturismsatsningarna i Sverige gjorts på Gotland. Det krävs enligt utskottets mening följdinvesteringar i olika projekt och anläggningar som är av betydelse för näringens och Gotlands fortsatta utveckling. Bl.a. med hänsyn härtill är det anslaget att länet tillförs betydande resurser för regionalpolitiska insatser. Kulturutskottet tillstyrker därför motionen i vad avser utskottets beredningsområde.

2. Särskilda regionalpolitiska insatser i Jämtlands län

Ingrid Sundberg, Lars Ahlmark och Lars Ahlström (alla m) anser att den del av utskottets yttrande som på s. 7 börjar med "Såvitt avser" och slutar med "i Sveriges" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att regeringen har möjlighet att tillgodose det stödbehov på turist- och kulturområdet, som angetts i det föregående, genom att tilldela länet tillräckliga resurser inom ramen för anslaget till regionala utvecklingsinsatser. Såvitt avser kulturutskottets beredningsområde tillstyrker utskottet därför motion A83.

